

Sihtasutuse Kodanikuühiskonna Sihtkapitali nõukogu koosolek nr VI-7

31. oktoober 2023 kella 13:30-15:35

Toimumiskoht: Suur-Ameerika 1, Tallinn

Juhatas: Aage Õunap, nõukogu esimees

Protokollis: Anneli Roosalu

Osalesid:

KÜSKi nõukogu liikmed: Aage Õunap, Aivar Rosenberg, Anneli Pärlin (Zoom platvormi kaudu), Carina Paju (Zoom platvormi kaudu), Irene Käosaar (Zoom platvormi kaudu), Kaur Siruli, Eha Paas (Zoom platvormi kaudu), Markus Toompere, Tarmo Treimann.

Külalisena osalesid: Anneli Roosalu (KÜSK), Tea Jänes (KÜSK), Marten Lauri (Siseministeerium), Marju Mäger (KÜSK), Evelyn Valtin (KÜSK).

Puudusid: Raivo Küüt, Eda Silberg (andis seisukohad kirjalikult e-posti teel).

Päevakord:

1. KÜSK 2023 tegevuskava ja eelarve muutmine
2. Vabaühenduste arenguhüppe taotlusvooru ülevaade
3. Sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse projekti ülevaade
4. Sotsiaalse innovatsiooni visioonidokumendi tutvustamine
5. Projekti „Kodanikuühiskonna mõju suurendamine ja arengu toetamine“ tutvustus
6. Projekti „Lõimumist edendavate kogukondlike tegevuste“ toetuse andmise tingimuste ettevalmistamise ülevaade
7. Nupukate lahenduste inkubaatori konkursikutse arutelu ja hindamiskomisjoni kinnitamine
8. Jooksvad küsimused

Koosoleku avamine

Aage Õunap avas koosoleku ja tutvustas päevakorda.

Otsustati: Kinnitada päevakord.

1. KÜSK 2023 tegevuskava ja eelarve muutmine

Anneli Roosalu andis ülevaate KÜSK 2023 aasta tegevuskava ja eelarve muutmise ettepanekutest.

1. Muuta EL Kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi (CERV) tegevuskulude eelarve, 103 000 eurot, KÜSKi poolt esitatud taotluse alusel on Euroopa Komisjon rahuldanud ajaperioodiks aprill 2023 kuni aprill 2025 tegevuste ja eelarve. Seetõttu saame kinnitada 2023

aastaks EL Kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi (CERV) kontaktpunkti tegevuskulud. Siseministeeriumi kaasfinantseeringut 2023 aastaks kontaktpunkti tegevuskulude kaasfinantseeringuks ei ole kinnitatud.

Kommentaari: Kaasfinantseering Siseministeeriumi poolt 2023 aastaks on ettenähtud.

2. Rahvusvahelise suuna konkursside eelarve koos eelmiste aastate projektidest tekkinud jääkide summaga 8674,03 eurot (suurenes 2443,58 eurot), on käesoleval aastal kokku 108 674,03 eurot. Lisada KÜSK 2023 aasta tegevuskava ja eelarve, rahvusvahelise suuna konkursside eelarvereale juurde eelmiste aastate välisprojektidest tekkinud kasutamata toetuse maht summas 2443,58 eurot, käesoleva aasta konkurssides toetuste väljamaksmiseks.

Ettepanek: kinnitada eelarve muudatused ja kinnitada KÜSK 2023 tegevuskava ja eelarve (Lisa 1).

Hääletamine: poolt 10 (sh Eda Silberg); vastu ja erapooletuid 0.

Otsustati: kinnitada KÜSK 2023 tegevuskava ja eelarve (Lisa 1).

2. Vabaühenduste arenguhüppe taotlusvooru ülevaade.

Tea Jänes andis ülevaate 2023. aastal toimunud **Vabaühenduste arenguhüppe 2024 (AH24)** taotlusvoorst. Taotletud rahastuse summa on 2023. aastal suurim võrreldes eelneva kolme aastaga. Toetust saavad sel aastal tõenäoliselt 16-18 projekti. AH20 voorst said kokku toetust 23 projekti, millest 15 oli üleriigilist ja 2 oli rahvusvaheliselt tegutsevat vabaühendust. 2021. ja 2022. aastal hinnati eraldi piirkondlikult ning üleriigiliselt ja rahvusvaheliselt tegutsevaid ühinguid.

Viimastel aastatel on KÜSK taotlusvoorude juures ka projektide mõju hindamist analüüsinud. 2020. ja 2021. aastal panustasid projektid vabaühenduste enda hinnangul kõige rohkem sotsiaalsesse ettevõtlusesse.

Arutelu:

Küsimus: Milline on AH vooru maht 2024. aastal?

Vastus: Momendil ei ole KÜSKi eelarve aastaks 2024 teada. KÜSKi eelarve on sarnaselt 2023 aastale suunatud kolmele suunale:

1. Vabaühenduste ühiskondliku mõju suurendamine
2. Võimekad ja hoolivad kogukonnad
3. Kodanikuühiskonna arendamine ja innovatsioon

Arutelu: praeguse inflatsiooni olukorras oleks vaja arutada, kas on mõistlik edaspidi AH vooru eelarvet jagada kaheks: üleriigiliselt/rahvusvaheliselt ja piirkondlikult tegutsevate ühingute vahel. Milliste rahastusprogrammide vahendid Eestis on kättesaadavad ühingutele? Kuidas on piiratud ligipääs rahastamise võimalustele sõltuvalt ühingu tegutsemispiirkonnast.

Ettepanek: Täiendavalt arutada Vabaühenduste arenguhüppe 2024 aasta taotlusvooru tingimuste arutamisel.

Teadmiseks võetud.

3. Sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse projekti ülevaade

Evelyn Valtin andis ülevaate Sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse (SIKK) projekti tulemustest ja väljunditest ning tulevikuplaanidest.

Rohkem infot KÜSKI kodulehelt: <https://kysk.ee/sikk/> ja SIKK projekti konsortsiumi kohta: <https://si-alliance.eu/>.

4. Sotsiaalse innovatsiooni visioonidokumendi tutvustamine

Marju Mäger andis ülevaate Sotsiaalse innovatsiooni visioonidokumendist, mis annab neljast vaatest ülevaate, milline on sotsiaalse innovatsiooni visioon 2030. aastaks. Planeeritud on dokumenti tutvustada Vabariigi Valitsuses. Kindlasti on Sotsiaalse innovatsiooni visioonidokument ajas muutuv dokument, mida tuleb vajadusel täiendada.

Vabariigi Valitusele on plaanis visioonidokumenti tutvustada ja teistele ministriumidele samuti.

Memorandum „Sotsiaalse innovatsiooni visioonidokumendi Sotsiaalne innovatsioon Eestis. Visioon 2030 heakskiitmine“ on kooskõlastusringile saadetud.

Rohkem infot KÜSKI kodulehelt: <https://kysk.ee/sikk/sotsiaalse-innovatsiooni-visioon-2030/>

14:32 Markus Toompere lahkus

Arutelu 3 ja 4 päevakorrapunktide osas

Visioonidokument sisaldab väga erineva detailsusega eesmäärke. Raske ette kujutada nende saavutamist, samas mõned on tõenäoliselt juba ellu viimisel. Hea, et on otsustatud Siseministeriumi poolt dokumenti edaspidi tutvustada ja püüda erinevaid ministriumide kurssi viia sotsiaalse innovatsiooniga. Lisaks praegu visioonis olevale peaks rohkem rõhku panema konkreetsetele ettepanekutele seadustesse ja muudesse õigusaktidesse, riigieelarvesse jne kuni sotsiaalsetele ettevõtetele äriplaanide abil hoo sisse lükkamine. Vajalik oleks reaalset sotsiaalsete ettevõtete toetamine näiteks nagu NULA starditoetus.

Kommentaari: sotsiaalse innovatsiooni võrgustiku loomine on väga palju aega nõudev protsess. Sotsiaalsete ettevõtete võrgustik tegeleb ja hoiab koos võrgustikku, kes juba ise end defineerivad sotsiaalsete ettevõtetenä, kuid ei kaasa neid, kes seda ei tee. SIKK projekti õnnestus kaasata võrgustikku ülikoolide esindajaid. SIKK projektis osales Tallinna Ülikool, praeguseks on väga hea kontakt ka Tartu Ülikooliga. SIKK projekti tegevused viisid parema selguseni, milline roll võiks kompetentsikeskusel olla ja milliseid tegevusi peaks tegema, lisaks oli väga tähtis Eesti kogemust jagada ning saada rahvusvahelist kogemust ja teavet projekti rahvusvahelistelt projektipartneritelt. Rahvusvaheline koostöö on näidanud, et Eestis toimub sotsiaalne innovatsioon. Eestis tegelevad paljud organisatsioonid ja asutused sotsiaalse innovatsiooniga, kuid oma tegevust ei defineerita alati sotsiaalse innovatsioonina. Eesti erinevates piirkondades toimunud sotsiaalse innovatsiooni arutelud näitasid, et selgus terminis on väga oluline. Visioonidokument ei ole strateegia, see saab olla sisend strateegiasse. Oluline planeerida poliitika soovituste tutvustamine.

Sotsiaalse innovatsiooni on oluline jätkuvalt rohkem kommunikeerida, et avalikkusel tekiks arusaamine, mis see on. Praegu võib tunduda, et on pigem kitsa ringi pärusmaa. Sotsiaalset innovatsiooni saavad luua kõik, kes seda soovivad.

Vajalik rohkem näiteid, siis on võimalik paremini aru saada, tuua välja umbes 20 konkreetset näidet sotsiaalsest innovatsioonist. Samuti on oluline koosloome ja koostöö. Usalduse loomine, võrgustiku loomine ja hoidmine on tähtsad edukaks koostööks, eriti SI juures. Selle kaudu on erinevate osapooltega, erinevatest sektoritest võimalik ühisele arusaamisele jõuda ja selle abil mõjusamaid muudatusi luua.

Teadmiseks võetud.

5. Projekti „Kodanikuühiskonna mõju suurendamine ja arengu toetamine“ tutvustus, Anneli Roosalu

Anneli Roosalu andis ülevaate projektist „Kodanikuühiskonna mõju suurendamine ja arengu toetamine“ toetuse andmise tingimused on käskkirjaga kinnitanud Siseministeerium, rahastatakse Euroopa Sotsiaalfond+ vahenditest.

Toetatavate tegevuste eesmärk on arendada avaliku sektori, erasektori ja vabakonna partnerlust kohalikul tasandil ning tõsta laste ja noorte teadlikkust ühiskonnas toimuvast ja oskust selles aktiivselt kaasa rääkida, arendades vabaühenduste oskusi lapsi ja noori kaasata.

Tegevuste abikõlblikkuse periood on 01.07.2023–31.12.2028.

Tegevuste eelarve kokku 2 001 569,00 €

ESF-i toetus 1 401 098,00 (70%) €

Riiklik kaasfinantseering 600 471,00 (30%)

Omafinantseering 0 0%

Projekti ellu viimiseks vajalik tööle võtta projektijuht ning osakoormusega raamatupidaja (raamatupidaja-juhiabi koormusele lisaks), vajalik kommunikatsiooni tegevuste planeerimine. Lisandub tõenäoliselt IT-tegevusi.

Teadmiseks võetud.

6. Projekti „Lõimumist edendavate kogukondlike tegevuste“ toetuse andmise tingimuste ettevalmistamise ülevaade, Anneli Roosalu

Projekti „Lõimumine edendavate kogukondlike tegevuste toetamine“ toetuse andmise tingimused on Kultuuriministeeriumi poolt saadetud KÜSKile mitteametlikuks kooskõlastamiseks, rahastatakse Euroopa Sotsiaalfond+ vahenditest. Tegevus on väga laiapindne ja vajaks täpsustamist, mida konkreetsete väljundite saavutamiseks KÜSKilt oodatakse.

Mittametlikul kooskõlastusel olevas käskkirjas on toetuse andmise eesmärgist suurendada uussisserändajate, eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste ning tagasipöördujate osalemist kogukondlikes tegevustes.

Kommentaari: Raske on täpsemalt aru saada, milliste tulemusteni peab jõudma. Planeeritud kohtumine Kultuuriministeeriumiga. Oluline on võimalikult konkreetsetelt välja kirjutada, mida tegevustena

plaanitakse. Kokku leppida sihtgrupis ja käskkirjas kasutatavates terminites, enne ei ole võimalik tegevus planeerida.

Teadmiseks võetud.

7. Nupukate lahenduste inkubaatori konkursikutse arutelu ja hindamiskomisjoni kinnitamine

Esitasime päringu riigihanke korraldamise vajaduse kohta aadressile: riigihanked@fin.ee ja saime alljärgneva vastuse.

Vastuseks Teie päringule märgime järgmist, et riigihange on asja ostmise, teenuse tellimise, ideekavandi saamine, ehitustöö tellimine või kontsessioonilepingu sõlmimine hankija poolt. Nõustamispäringule lisatud konkursi tingimuste kohaselt peab rakenduspartner/programmi läbiviija omama omafinantseeringut. Samuti nähtub tingimustest, et konkursil makstakse partnerile toetust. Tuginedes nõustamispäringus esitatud konkursi tingimustele, ei ole meie hinnangul tegemist teenuse tellimisega, mille läbiviimine eeldaks riigihanget. Soovitame kaaluda mõnda muud menetlust. Vastus on antud Teie päringus märgitust lähtudes.

Ettepanek: vaadata üle **Nupukate lahenduste (NULA) inkubaatori** tingimused. Eelmisel nõukogu koosolekul arutasime eelarvet. Seni on üheks aastaks **Nupukate lahenduste inkubaatori ja NULA starditoetuse** eelarve 105 000€. NULA inkubaatori korraldamise teenuse leping on planeeritud kolmeks aastaks. Ettepanek on liita kolme aasta planeeritav eelarve ning korraldada kolme aasta jooksul kaks inkubaatorit ning anda välja kahel korral starditoetused. Selliselt on rahaliste vahendeid ühe inkubaatori ja starditoetuse protsessi jaoks rohkem kui aastal 2023.

Kommentaari: konkursi tingimustes peab olema sätestatud võimalus lepingu peatamiseks, juhul kui riigieelarve muutub oluliselt ja NULA inkubaatori rahastamisel tekivad raskused.

Ettepanek: Nupukate lahenduste inkubaatori konkursi hindamiseks on andnud nõusoleku KÜSKI hindajate kogust Margit Säre, Siseministeriumist Marten Lauri. Kolmas hindaja võiks olla KÜSKI nõukogu liige.

Ettepanek: Irene Käosaar.

Otsustati: ühehäälselt kinnitada Nupukate lahenduste inkubaatori konkursi hindajateks Margit Säre, Marten Lauri ja Irene Käosaar

Ettepanek: valmistada ette Nupukate lahenduste inkubaatori konkursi tingimused ja informeerida KÜSK nõukogu liikmeid dokumendist, et saada tagasisidet. Läbi viia KÜSK nõukogu kirjalik hääletamine.

8. Jooksvad küsimused ja info.

Nupukate Lahenduste inkubaatori lõpusündmus toimub 02.11. Kõik algatused esitavad oma liftikõne. NULA starditoetuse 2023 aasta eelarve 75 000 €, maksimaalselt 25 000 € ühe algatuse kohta.

Kutse KÜSK kogemuspäevale Viljandisse 15. novembril, teema: Mitu lõime, üks kangas. Räägime lõimumisest inimeste sotsiaalsete suhete ehk nähtamatu sotsiaalse kapitali võtmes ja arutleme, millist praktilist tarkust saame sellest ammutada sidusama ühiskonna loomiseks.

Lisad:

Lisa 1 KÜSKi tegevuskava ja eelarve 2023

Juhatas:

Aage Õunap

Protokollis:

Evelyn Valtin

Anneli Roosalu

Nõukogu liikmed:

Aage Õunap

Aivar Rosenberg

Anneli Pärlin

Carina Paju

Eda Silberg

Eha Paas

Irene Käosaar

Kaur Siruli

Markus Toompere

Tarmo Treimann